

neki azt a közleményt, amelyben Franciaország tájékoztatja a benemavatkozási bizottságot a pénteken kilátásba helyezett döntéséről. Eszerint a francia kormánynak keddtől fogva

nem áll módjában biztosítani a nemzetközi ellenőröknek azokat a könnyedségeket, amelyeket eddig élveztek a benemavatkozási egyezmény végrehajtásának ellenőrzése alkalmából.

Eden nyilatkozata az alsóházban az ellenőrzésről, a francia álláspontokról és a közvetítő megoldásról

London, július 12. Az alsóház hétfői ülésén ismét szóba került a spanyol ellenőrzés ügye. Eden külügyminiszter Atlee őrnagy, munkaspárti vezér kívánságára ismertette a semlegességi bizottság pénteki ülésének lefolyását. Beszédét azzal kezdte, hogy ha valamennyi nagyhatalom éppen úgy tiszteletben tartaná a semlegességi egyezmény szellemét, mint az angol kormány, akkor ma egészen másképpen állna a spanyol helyzet.

Közölte Eden, hogy a semlegességi bizottság egyhangúlag kérte fel az angol kormányt, hogy közvetítsen az ellentétes álláspontok között. Ennek az egyhangú kívánságnak az angol kormány köteletségének tartotta eleget tenni, annál is inkább, mert teljes tudatában van a nemzetközi együttműködés szükséges voltának.

— Remélem — folytatta Eden —, hogy közvetítő kísérletünk eredményéről még a héten jelentést tehetünk a semlegességi bizottságnak. Azt hiszem, hogy erre már pénteken sor kerülhet.

Az alsóház ülésén szóba került a francia kormánynak az elhatározása, hogy a spanyol határon működő megfigyelőknek adott engedélyeket visszavonja. Erre Eden külügyminiszter a következő felvilágosítást adta:

— Ugy tudom, hogy a megfigyelők állomáshelyeiken maradnak és az idevonatkozó francia rendeletek megtartják hatályukat.

Henderson megkérdezte, hogy elveszi-e az angol kormány az ellenőrzés felfüggesztésére vonatkozó francia elhatározást. A külügyminiszter helyett lord Plimouth államtitkár felelt:

— Nézetünk szerint — mondotta — a francia elhatározás teljesen észszerű, különösen, ha figyelembe vesszük a portugál határon történeteket.

Erre ismét Atlee őrnagy emelkedett szólásra:

— Megigérheti-e az angol kormány — kérdezte —, hogy most már Valencia végre visszanyeri összes jogát, amelynek gyakorlásában a semlegességi egyezmény akadályozza?

A kérdést a konzervatív párt heves tiltakozással fogadta, a munkáspárt pedig megelégedett.

Eden külügyminiszter azonnal felelt:

— Téved képviselő ur, a francia határ továbbra is zárva marad, mert a francia kor-

mány csak az idegen megfigyelőknek adott engedélyt vonja vissza.

Kennedy képviselő kérdezte ezután.

— Tudja-e a külügyminiszter ur, hogy Németország megerősíti a Gibraltárral szomszédos partvidéket és ezeket az ágyukat, amelyek a szakértők szerint uralkodnak a kikötők felett, csak akkor szereli fel, ha Franco tábornok győz a spanyol háborúban.

Eden külügyminiszter: Tudomásom szerint Franco tábornok ágyukat állított fel a partvidéken Algecirás és Tarifa között. Ertesüléseink nem erősítik meg a sajtóhíreket, amelyek szerint a német szakértők segítenek ezeknek az ágyuknak a felállításában. A helyzetet állandóan a legpontosabban figyeljük, ennél többet nem mondhatok.

A kormánycsapatok offenzívája

A frontokról nagy győzelmet jelent hétfőn a spanyol köztársasági kormány, amelynek csapatai az offenzíva során a felkelők közé vert éket ötven kilométer mélyre és hatvan kilométer szélességre kiterjesztették. A legutóbbi harcok alatt a köztársasági csapatok mintegy ezer foglyot ejtettek.

Ezzel szemben Sevilla azt állította hétfőn, hogy a felkelők visszaverték a köztársaságiak támadását, akik igen sok halottat hagytak a csataterén. 14 orosz eredetű harci kocsit zsákmányoltak.

Salamanca, július 12. A spanyol felkelők főhadiszállásán a leghatározottabban megcáfolják azt a külföldi lapokban megjelent hírt, hogy Franco tábornok, a volt trónörökösöt visszahívta volna Spanyolországba.

Jean de Luz, július 12. A felkelők rádióállomásai jelentik: A felkelő csapatok hétfőn heves ellentámadást kezdtek a madridi harcokban. Alapos tűzérési előkészítés után harci kocsik és páncélos kocsik támogatásával támadtak a nagy számbeli fölényben levő köztársaságiak ellen és másfél kilométer mélységben visszazsorították őket. A nemzetiek olyan állásokat foglaltak el, amelyek a köztársaságiak helyzetét ezen a szakaszon erősen veszélyeztetik.

Ujabb harcok a pekingi fronton

Ismét súlyosbodott a japán-kínai helyzet — Másodszor is fegyverszünettel próbálkoznak

Tokió, július 12. A hadügyminisztérium hivatalos közleménye megerősíti, hogy Észak-Kínában a helyzet ma délelőtt súlyosbodott. A japán csapatok visszavonultak addig a határig, ameddig a kínai hatóságokkal a tegnapi jegyzékben megállapodtak. A kínaiak azonban megkezdték az előrenyomulást Papacsan felé és így lényegesen megváltozott az egyezményben megszabott helyzet. A kínaiak rosszakaratu eljárása annyira elmérgesítette a helyzetet — mondja a jelentés —, hogy a japán helyőrségek parancsnokai kénytelenek ellenintézkedést tenni.

Dairen, július 12. Mint a tiencsini japán főhadiszállás jelenti, Észak-Kínában a helyzet a kínai csapatok újabb előnyomulása folytán lényegesen rosszabbodott. A japánok 18 halottat és 40 sebesültet veszítettek. Japán nézet szerint ezzel a kínaiak egyoldalúan megszegték a békés megoldásra tegnap kötött egyezményt.

Londonból jelentik: Pekingi Reuter-távírat szerint Észak-Kínában a kínaiak és a japánok

között újabb fegyverszünet jött létre. Mindkét fél tartózkodik a harcoktól.

Tiencsini Reuter-távírat szerint a japánok átvették a peking-mukdeni vasúti vonal egyik szakaszának irányítását, mert a kínai igazgatóság megtagadta a japán csapatok szállítását.

A Reuter Iroda éjszakai pekingi jelentése szerint a kínaiak és japánok között este újból megkezdődött a csata, amely még az éjjeli órákban is tart.

Revolveres dráma a becskerekai postahivatalban

Nagybecskerek, július 12. A nagybecskerekai postahivatalban Ravics Szalvó 33 éves postaaltiszt pisztolyból ötször rálőtt özvegy Gavricsné postatisztviselőre. Az asszony azonnal meghalt. Ezután a tettes főbelölte magát. A dráma hátterét most tisztázzák.

»Nem lehet addig megvalósítani a szellemi együttműködést, amíg fel nem szabadítják a tudományos könyveket«

Dr. Kerékjártó professzor felszólalása a szellemi együttműködés bizottságának párisi ülésén

Páris, július 12. A Népszövetség szellemi együttműködésének bizottságával kapcsolatban a nemzeti bizottságok együttes ülésén dr. Kerékjártó Béla szegedi egyetemi tanár, a szellemi együttműködés magyar nemzeti bizottságának képviselője ismertette azokat az eredményeket, amelyeket Magyarország szellemi együttműködés terén eddig elért. Rámutatott Magyarország és több külföldi kormány között megkötött kulturális egyezmény fontosságára és hangsúlyozta azt a készséget, amellyel a magyar bizottság támogatta a tudományos könyvek revíziójára vonatkozó népszövetségi határozat elfogadását, feltéve, hogy az összes nemzeti kormányai elfogadják ezt a határozatot. Felhívta az együttes ülés figyelmét azokra a korlátozásokra, amelyek tudományos könyvek kivételét megnehezítik és lehetetlenné teszik. Amíg ezek a korlátozások fennállnak, nem lehet megvalósítani a tényleges szellemi együttműködést. Javasolja az együttes ülésnek, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel igyekezzenek elhárítani ezeket a nehézségeket.

Gilbert Muray, az ülés elnöke bejelentette, hogy bizottságot küldenek ki a szellemi együttműködést gátló körülmények tanulmányozására, amely foglalkozni fog Kerékjártó professzor javaslatával.

—oOo—

Lansbury Rómában

„Egy új európai háború a civilizáció végét jelenti“

Róma, július 12. Lansbury, az angol munkáspárt volt vezére, hétfőn este egyórás megbeszélést folytatott Mussolini miniszterelnökkel. A megbeszélés után Lansbury fogadta a világsajtó képviselőit és többek között ezeket mondotta:

— Római utam célja az volt, hogy megkérdezzem az olasz kormány vezetőjét, helyes-e egy olyan értekezlet összehívását, amely a nemzetek területi és gazdasági kívánságaival foglalkozna. Mussolini erre határozott igennel felelt, hozzátette azonban, hogy az ilyen értekezletet alaposan elő kell készíteni, nehogy olyan kudarc várjon rá, mint a legutóbbi londoni világgazdasági értekezletre.

Azt is megkérdezték Mussolinitól, hogy mi a véleménye a leszerelésről?

Azt válaszolta, hogy most csak fegyverkezési korlátozásról lehet szó, mert a leszerelés szempontjából a mai világhelyzet nem mondható kedvezőnek.

A spanyol kérdésről Mussolini kielteltette, hogy Olaszország minden körülmények között tiszteletben tartja Spanyolország területi épségét.

Megkérdezték még Mussolinét, mi a véleménye az angol-olasz viszonyról. Erre Mussolini kijelentette, hogy nem lát a két ország között egyetlen olyan kérdést sem, amely vízzal fenyegetné a két országot. Mussolini bármely pillanatban hajlandó leülni tárgyalni, hogy az angol kormány képviselőivel megbeszélje a két ország függőben levő kérdéseit, elsősorban természetesen Abesszinia elismerését.

Végül kielteltette, hogy Olaszország nagyon kívánja a békét, mert békére és békés fejlődésre van Olaszországnak szüksége. „Mindenkinek tudnia kell, hogy egy újabb európai háború a civilizáció végét jelentené.“

—oOo—